teel. Nende sammude loomulik järg oleksid Itaalia-Prantsuse läbirääkimised. Prantsuse sisepoliitilist nõrkust kasutades ruttab aga Itaalia Euroopa üllatuseks endale nõudma väga suuri kasusid. Novembris tõstatatud Korsika, Nizza, Tuneesia ja Džibuti Itaalia omaks saamise propaganda võtab väga terava ilme. Prantsusmaa kindeloleku tõttu ei näi see siiski viivat kuigi kaugele. Nõrgaks ja lahtiseks punktiks jääbki aastavahetusel Itaalia-Prantsuse vahekord, seda enam, et itaallaste toetusel Franco võit Hispaanias näib olevat lähema aja küsimus.

Hispaania ja Vahemere-äärne.

On selge, et rahulikku meeleolu Euroopa riikides ei saa olla senini, kui kestavad võitlused Hispaanias. Sest kõik Euroopa suurvõimud on seal võitlevates üksustes sõjaliselt seotud ning ei saa jätta huvi tundmata lahingute otseste tulemuste vastu. Selle kõrval ei saa enne selguse kättesaamist, millise poliitilise kuju ja orientatsiooni võtab Hispaania ning kuivõrd ta langeb võõrmõjude alla, olla ka uue tasakaalu kombineerimist Euroopas.

Veebruaris taasvallutavad Franco väed Aragoonias Ebro frondil Terueli ja jätkavad ofensiivi. Märtsis langeb Alcaniz ja satub ohtu maaühendus Barcelona ja Valencia vahel. Üha lähenedes Barcelonale langeb peatselt Franco kätte ka Lerida, mis tähistab juba sissetungi Kataloniasse. Aprillis jõuavad Franco väed Vinaroz'i juures välja Vahemere äärde ja lõikavad nii kaheks valitsusvägede kontrolli all oleva ala. Operatsioonid jätkuvad lõunafrondil nii Valencia kui ka Barcelona suunas. Põhjas, Madridi frondil, pole peale Franco ofensiivi Guadarramas aasta esimesel poolel suuri muutusi. Kogu aja aga püsib elav pommitamine lennukeilt. Selle all kannatavad nii tsiviilelanikud kui ka (enamasti Inglise) kaubalaevad Vahemeres. Asjatu tapmise lõpetamiseks teevad Inglise ja Prantsuse valitsused

Eesti kroonika 1938, lk. 17